27 cazuri de scarlatină
și unul de febră tifoidă în spitalul Câmpina

Câmpina, 3 August

In ziarul nostru de Duminică, am arătat că la spitalul de izolare din Câmpina sunt internați 16 bolnavi de scarlatină din comuna Proviță (Prahova). De Duminică până acum numărul cazurilor de scarlatină a fost mărit cu unsprezece. Pe ziua de astăzi sunt internați 27 bolnavi de scarlatină din comuna Proviță și internările continuă; precum și un caz de febră tifoidă din comuna suburbană Poiana-Câmpina, plus alți bolnavi de diferite boli sociale, numărul internărilor în acest spital, ridicându-se la 37.

NEVOIA CONSTRUIRII UNUI SPITAL DE IZOLARE

Spitalul de izolare din Câmpina, fiind o construcție veche și insuficientă față de marele număr al bolnavior internați, nu poate face față nevoilor actuale, întrucât în acest spital nu se internează bolnavi numai din orașul Câmpina, ci din toate comunele din regiunea Câmpinei.

In cele 25 paturi de care dispune spitalul, sunt 37 bolnavi, deci și câte doi într'un pat.

Ne-am ocupat în mai multe rânduri de această chestiune și am sugerat ideia construirii unui spital de izolare, însă sugestia noastră nu a avut ecoul dorit.

Intrucât nici terenul unde se află actualul spital de izolare — b-dul Elisabeta — nu este corespunzător pentru un asemenea spital, rugăm autoritățile, — în cazul când s'ar intenționa construirea unui nou spital, — să caute alt teren corespunzător care să garanteze mai multă liniște bolnavilor.

D. medic primar al orașului, dr. I. Ticău, dorește să facă o mulțime de îmbunătățiri actualului spital, obținând și din partea rezidenței regale sprijinul necesar; dacă în cazul când se vor lua măsuri pentru construcția acestui spital — care dealtfel este prevăzut și în planul cincinal de lucrări edilitare — să nu se mai facă nimic la actualul spital și să se ia măsuri să se satisfacă această imperioasă lucrare, cât mai urgent posibil, deoarece acest edificiu, nu deservește numai orașul Câmpina, ci toate comunele din împrejurimi. Deci va fi cazul ca la această lucrare să contribue și județul.

Sperăm că d. col. Arghiropol, prefectul județului Prahova, de comun acord cu d. av. D. Ștefănescu, primarul orașului Câmpina, va lua măsuri, pentru înfăptuirea acestei opere edilitare.

Solemnitatea ridicării pavilionului național dela Centrul de îndrumare străjerească „Elena Doamna" din Capitală

Vineri s'a făcut ridicarea pavilionului național al seriei II-a dela centrul de inițiere străjerească „Elena Doamna" din Capitală, de sub conducerea d-nei prof. Xenia Nicolau, comandanta centrului.

D-na comandantă a centrului a adresat câteva cuvinte cursistelor, dându-le sfaturi și tot odată mulțumindu-le pentru sacrificiile ce au făcut, lăsându-și gospodăriile și odihna din timpul vacanței, pentru a fi prezente pe acest front al reînoirii naționale, care este străjeria.

D. prof. Ion Dongorozi, directorul propagandei, aduce salutul și urarea d-lui comandant al Străjii Țării. Arată apoi cum se formează și ce se așteaptă dela o comandantă străjeră.

După terminarea solemnității înălțării pavilionului național a urmat defilarea elevelor cursiste, exerciții și jocuri naționale.

Seria a II-a a Centrului de inițiere, are un efectiv de 215 cursiste străjere. Această serie este condusă de d-na prof. Xenia Nicolau, comandanta centrului, secondată de către d-rele comandante străjere instructoare: Elena Drăghicescu, prof. de ed. fizică; Bolintineanu, Bucătaru Clemansa, Cristei Lucreția, Ciupag Anișoara, Stănculescu Nușa, Firănescu Glicheria, Lupan Aura, Nistoroiu Maria, Oprea Constanța, Butoi Lucia și Petrescu Sanda.

PROGRAMELE COMPLETE
ale stațiunilor pe unde scurte le găsiți
astăzi în numărul nou al revistei
„Radio-Universul"
— 5 lei exemplarul —

Memento

Calendar

DUMINICA 6 AUGUST

Ort. † Schimbarea la Față a Domnului Nostru Isus Hristos.
Cat. † Schimbarea la Față a Domnului Nostru Isus Hristos.
Prot. Schimbarea la Față.
Evreesc: 21 Av. 5699.
Mahomedan: 19 Gemadi-el-Ahir 1358.

✱

Răsăritul Soarelui 5.8.
Apusul Sorelui 19.35 .

✱

Sărbătoarea națională. Zi mare a neamului românesc. Marea bătălie dela Mărășești (1917).

Radio

DUMINICA, 6 AUGUST

RADIO-ROMANIA
160 kHz. 1875 m. 150 kw.

RADIO-BUCUREȘTI
123 kHz. 364,5 m. 12 kw.

RADIO-EXPERIMENTAL
32,5 m. 9.23 MHz. 300 wați

8,30: Deschiderea emisiunii.
— Concert de dimineață (disc.): Polca de Glombig; Melodie de Brown și Melodie de Romberg (pian: Peter Kreuder); Selecțiuni din „Frumoasa Elena" de Offenbach.
— Gimnastică ritmică.
— Continuarea concertului dimineții (discuri): Selecțiuni din „Bal la Savoy" de Abraham; Noapte cu lună pe Alster, vals de Fetras și Delir, vals de Iosef Strauss; Marionete de Glazunow și Persiflaj de Francis.
— Incheerea programului dimineții.
9.55: ORA RELIGIOASA: I. Clopote.
II. Serviciul religios transmis de la Sf. Patriarhie.
12: Muzică variată (discuri): Intermezzo de Künneke (orch. filarm. din Berlin, dirij. de autor); Facade, suită de Walton (orch. filarm. din Londra, dirij. de autor); Selecțiuni din „Lady Luck" de Hedley și „Regele vagabond" de Friml; Selecțiuni de melodii de German; Fox de Fischer; Panoramă americană de Amfitheatroff (Orch. Pasdeloup dirij. de autor); Missisipi, suită de Grofé.
13: Ora. Sport. Cota Dunării și a barei Sulina.
13.05: Concert de prânz, Orchestra de salon de vară; voce: Ion Luican: Toată lumea ascultă, potpuriu de jazz de Plessow; Doi ochi frumoși, tango de Adania și Dudu-Gheorghiu și Dece mai plângi când te-am iertat, tango de Petre Eugen (voce: Ion Luican); Pasul florilor, vals din baletul „Naila" de Delibes; Când ieși Leano la fântână, cântec românesc de Nicusor Predescu și Frusinico, Frusinico, cântec românesc de Marin Spiroiu (voce: Ion Luican); Două sârbe ca la Gorj.
13.45: SPECTACOLE.
13.55: Continuarea concertului: Un slow-fox de Manceri; Să-mi scrii dacă vii la București, tango de Walter Vogel și Imi cânt iubirea mea, tango de Mircea Alexe (voce: Ion Luican); Un foxtrot de Manceri.
14.10: Radio-jurnal.
14.30: Continuarea concertului Orchestrei de salon de vară: Salutare Viena, potpuriu de muzică vieneză de Nico Dostal; Menuet de Paderewsky; Dacă ai vrea, melodie de Tosti; Podeanu Melody 1939 de Walter Vogel; Mi-a cântat un rus din balalaică, tango de Vasilescu (voce: Ion Luican); O romanță veche și Arii românești.
15.15: Vești și sfaturi agricole.
15.20: ORA SATULUI.
I. Semnalul orei.
II. Rugăciunea: „Doamne al puterilor".
III. Pr. Grigore Popescu: „6 August".
IV. Corul Școalei Conducătoarelor de Cămine Culturale, „C. Poiana-Câmpina: 1. Dragă mi-e pădurea verde; 2. Cântec de miliție; 3. Tinerețe ce-am avut; 4. Hora cu strigături;
V. Cântece populare (voce) D-nele Ecaterina Manolescu, Zamfira Rugină, Lucreția Gheorghiu și Aurelia Chiriloiu.
VI. Valeria Măgureanu: Gazeta Căminului Cultural.
VII. Jocuri românești (taraf).
VIII. Scrisori de pe front (citire).
IX. „O Românie" (cor).
X. Semnalul orei.
16,45—17.45: ORA PREMILITARA:
I. Insemnătatea Mărășeștilor pentru premilitari, de Lt. Col. D. Protopopescu Pache, Șeful de Stat Major al I. P. P.
II. Un episod eroic din luptele dela Mărășești, scenariu radiofonic de Dem. Psatta.
III. Recitări.
IV. Sfaturi și îndrumări de Căpitan Alex. Dimitriu.
18: Ora. Mersul vremii.
18.02: Poșta technică.
18.17: Concert de promenadă, Fanfara Batalionului de Gardă: Marșul batalionului de gardă, de Cchubert; Potpuriu din „Coppelia" de Delibes; Parada fetițelor, intermezzo de Lincke; Zi de sărbătoare, potpuriu național de Kratowil; Regina balului, vals de Ivanovici; Marș militar No. 2 de Lt. D. Crăciunescu.
19: Cronica medicală.
19.15: Muzică de dans, Jazzul „Hot" Alfred Thomas (voce: Frații Gordon: Skroutch fox de Ellington și Good night Angel, slow de Wrubel (voce: Gordon); Fate, fox-hot de Grapelly, Busy, hot de Barnes (solo pian: Alex. Friedman și Blues Skies fox-hot de Irwing Berlin (voce: Gordon); cântec indian rumbă (voce: Frații Gordon) și Rumba internațională de Orefiche; Conchita Gaucho, tango de Joselith și Rio Blanco, tango de Trama; Hold Tight, fox de Spotswood (voce: Gordon, Prelude to a Kiss, slow de Ellington (voce: Gordon) și Definition to Seing, fox de Hudson.
19.58: SPORT: Rezultate technice.
20: SAPTAMANA.
20,15: Balete slave (discuri): Furiant, dans de Smetana (orch. filarm. dirij. de Schmidt-Isserstedt); Chopiniana de Glazunow (orch. filarm. din Londra, dirij. de London Ronald); Fragment din baletul „Lacul cu lebede" de Ceaikowsky (orch. filarm. din Londra, dirij. de John Barbirolli); Balet din „Prințul Igor" de Borodin (orch. simf. din Londra, dirij. de Albert Coates).
21: Muzică românească: (disc.): Hora lui Dobrică și Sârba lui Ilie; Mărăcine, mărăcine de Popescu-Peppu (voce: Raul Ionescu) și Sârba Brătășani, de Tana Nanescu, Doina din nai și Ce frumoasă este viața (nai: Fănică Luca); Mahala și țigănie și Of, zac! (voce: Maria Tănase); Hora dreaptă și Brâuleț ca'n Muscel; Măi Petrică, Petrișor de Boldeanu (voce: Dorel Livianu); Chindia; Zi mă... și Soartă, soartă de Dendrino (voce: Ion Luican); Fruza și ciobănaș la oi am fost și Țigănească; Invârtită cu strigări; Hora Oltenească și Sârba lui Sibiceanu.
22: Rezultate sportive.
22.15: Muzică de dans (discuri): Conga de Vasquez și Conga de Helgar; Orchidee negre-tango de Richartz și Tango de Graf; Fox de Semprini și Fox de Kennedy.
22,34: Parafraze de valsuri — Josef Prunner (pian): Două valsuri de Borkievici; Valsul No. 3 de Chopin; Valsul No. 10 de Chopin.
23: Radio-jurnal.
23.15: Muzică variată (discuri): Uvertură la „Dama de pică" de Suppé; Cântecul privighetoarei de Ailbout și Serenada No. 2 de Heykens; Potpuriu de melodii de Robert Stolz; Am găsit fericirea de Poterat și Pe malul Senei de Groener (voce: Lys Gauty); Vals de Jonassen și Floare de lotus de Lincke; Melodie de Lecuona; Romanesca de Gade și Dans-intermezzo de Robrecht.

✱

VARȘOVIA. 1339,3 m. 224 kHz. 120 kw. — 20,30: Plăci. 21.10: Conf. 22,15: Emisie vorbită și muzicală. 24: Inf.
BUDAPESTA. 548,5 m. 546 kHz. 120 kw. — 20,25: Concert de muzică militară. 21,45: Reportaj. 22,20: Plăci. 22,40: Inf. 23.05: Quartet de coarde în do major (Beethoven). 23,40: Inf. 24: Orchestră de țigani.
VIENA. 506,8 m. 592 kHz. 150 kw. — 21.15: Concert de orchestră. 23: Inf., Sport. 23.30: Concert de muzică de dans.
PRAGA. 470 m. 638 kHz. 120 kw. — 20.15: Concert de orchestră. 21: „Patria mea". 22.10: Causerie. 22.30: Muzică de Dvorak. 23: Inf. 23.20—1: Muzică veselă.
BELGRAD. 437 m. 686 kHz. 2,5 kw. — 18.30: Concert de orchestră. 19.30: Plăci. 20.30 Ora națiunii. 21: Concert de muzică militară. 22: Melodii populare. 22.40: Plăci. 23: Inf. 23.15: Muzică de dans.
ROMA. 420,8 m. 713 kHz. — 20,20: Plăci. 21: Ora, Inf., Radio-jurnal. 21.30: Muzică variată. 22: „Faust" operă de Gounod.

LUNI 7 AUGUST

RADIO-ROMANIA
160 kHz. 1875 m. 150 kw.

RADIO-BUCUREȘTI
823 kHz. 364,5 m. 12 kw.

RADIO-EXPERIMENTAL
32.5 m. 9.23 MHz. 300 wați

7: Deschiderea emisiunii.
Concert de dimineață (discuri): Uvertură la „Braconierul" de Lortzing; Fantezie pe motive de Waldteufel; Două cântece fără cuvinte de Mendelssohn.
Gimnastică ritmică.
Continuarea concertului dimineții (discuri): Potpuriu de cântece vieneze de Dostal; Potpuriu de foxtroturi; Fox de Hill și Melodie de Smith.
Sfaturi gospodărești și igienice Incheierea emisiunii.
12: Muzică variată (discuri): Uvertură la „Prințul Igor" de Borodin (orch. simf. dirij. de Albert Coates); Serenadă spaniolă de Bizet și Dans spaniol No. 1 de Moszkowski; Două arii din „Vestala" de Spontini (voce; Rosa Ponselle); Cântec de seară de Schumann (Vioară: Georg Kulenkamff); In mistica țară a Egiptului de Ketelbey; Dela Gluck la Wagner, potpuriu; Andante din „Simfonia No. 5" de Ceaikowski (orch. filarm. din Berlin); Marș turc de Mozart (orch. filarm. din Berlin).
13: Ora. Sport. Cota Dunării și a barei Sulina.
13.05: Concert de prânz-orchestra „Luceafărul" voce: Al. Bojenescu: Potpuriu din opereta „Castelul de pe Adria" de Rio Gebhardt; Sol, fa, mi, re, do, polcă de Storaci (solo acordeon); Meriți tu atâtea lacrimi-tango de Walter Vogel (voce: Al. Bojenescu); Un blues de Al. Bojenescu (voce: autorul); O impresie de jazz de Mielenz; Un intermezzo de Rust. Slow Withing.
13.45: Spectacole.
13.55: Continuarea concertului: Un fox de Friedman; Tango bolero de Juan Llossas; Nu știu ce doresc, blues de Walter Vogel (voce: Al. Bojenescu).
14.10: Radio-jurnal.
14.30: Continuarea concertului orchestrei „Luceafărul": Homarul, intermezzo de jazz de Rust; Noapte cu lună la Veneția, serenadă de Valette; Ce ai făcut din inima mea-tango de Paraschivescu (voce: Al. Bojenescu); Tu ești iubirea mea, tango de Dewy (voce: Al. Bojenescu); Luna de miere-intermezo de Noak; Habanera, tango de Richard (voce: Al. Bojenescu); Tu și eu, de Leslie.
15.10: Actualități.
19: Ora. Mersul vremii .
19.02: Cronica literară.
19.17: Mari cântăreți de altă dată (discuri): Aria Reginei nopții, din „Flautul fermecat" de Mozart (voce: Frieda Hempel); Arie din „Palate" de Leoncavallo (voce: Enrico Caruso); Rugăciunea Elisabetei din „Tannhäuser" și Visul Elsei din „Lohengrin" de Wagner (voce: Maria Jeritza); Arie din „Linda de Chamonix" de Donizetti (voce: Matia Batistini); Cântec indian de Rimsky Korsakoff și Bolero de Delibes (voce: Amelita Galli Curci); Melodie de Doda (voce: Titta Ruffo) Straja de noapte, de Glinca (voce: Theodor Șaliapin); Imn din „Cavaleria rusticană" de Mascagni (voce: Arangi Lombardi și cor.)
20: Conjuctura agricolă, de Const. Sescioreanu.
20.15: Cântă Gr. Dinicu și Fănică Luca (discuri): Sârba pompierilor și Hora lui Timoșca (orch. Grigoraș Dinicu); Suvenir de Drdla (Gr. Dinicu); Hora mărțișorului (orch. Gr. Dinicu): Sârba lui Buzdrună și Sârba lui Fănică Luca (nai: Fănică Luca); Hora lui Teișanu și Sârba și Hora din Teiș (Gr. Dinicu); Piatra „piatră și La Ciolpan la Crucea 'nalță (voce: F. Luca); Melodii populare (Gr. Dinicu); Hora dela vie și Sârba lăutărească (nai: Fănică Luca).
21: Cântecele unui trubadur, prezentare muzicală, de Nello Manzatti.
22: Radio-jurnal (I); Sport.
22.15: Concert de muzică franceză oferită de casa „Beryllon".
22.30: Primadone italiene (discuri): Variațiuni de Adam pe o temă de Mozart (voce: Guglielmetti); Arie din „Puterea destinului" de Verdi (voce: Rosa Ponselle); Arie din „Lucia de Lammermoor" de Donizetti (voce: Guglielmetti); Arie din „Gioconda" de Ponchielli (voce: Gina Cigna); Două arii din „Turandot" de Puccini (voce: Maria Zamboni); Cantonetă napolitană (voce: Dusolina Giamnini).
23: Radio-jurnal (II).
23.15: Concert de noapte al Orchestrei Vasile Julea, transmis de la resaturantul „Coșna".
23.45: Jurnal pentru străinătate în limba franceză, germană și italiană.

✱

VARȘOVIA, 1339.3 m. 224 kHz. 120 kw. — 21.25. Pentru țărani; 21,40. Inf.; 22. Plăci; 22.30. Conf.; 22,50. Concert simfonic; 24. Inf.
BUDAPESTA, 549,5 m. 546 kHz. 120 kw. — 21,10. Teatru radiofonic; 22.05. Lucerna. Concert simfonic; 24. Inf.; 0,30. Orchestră de țigani.
VIENA, 506,8 m. 592 kHz. 150 kw. — 21,15. Muzică variată; 22. Concert de marșuri militare; 23. Inf.; 23.30. Concert de muzică variată și de dans.
PRAGA, 470 m. 638 kHz. 120 kw. — 20.45. „Tara surâsului" — operetă de Lehar; 22. Inf.; 23. Ora; 23.10. Discuri apoi muzică cehă.
BELGRAD, 437 m. 686 kHz. 2.5 kw. — 19.15. Muzică variată; 20.05. Concert de quartet; 20.40. Ora națiunii; 21. Melodii populare; 21.30. Recitări; 21.50. Recital de pian și vioară; 22.20. Reportaj; 22.30. Concert vocal; 23. Inf.; 23.15. Plăci.
ROMA, 420,8 m. 713 kHz. — 20,25. Plăci; 21. Ora, Inf., Radio-jurnal; 21.30. Concert vocal; 22. Concert de muzică variată; 23. Inf.; 23.10. Concert de orchestră; 24. Radiojurnal; 0.15. Muzică de dans.

Declarațiile Lordului Halifax

(Urmare din pagina I-a)

va ușura încheierea unui acord.

In ce privește tratatele de asistență mutuală din Europa răsăriteană, înțelegerea cu Turcia e cordială și completă, iar negocierile pentru tratatul definitiv se desfășoară satisfăcător și fără piedeci. Acordul definitiv cu Polonia n'a fost nici el încheiat, dar criteriul lui este simplu: Tratatul se întemeiază pe hotărîrea Poloniei de a rezista la agresiune și sprijinul militar al Angliei este condiționat de inițiativa Poloniei. Formula, la care se lucrează, nu conține deci nici un fel de mențiune privitoare la agresiunea indirectă. Angajamentele engleze în chestiunea Danzigului vor fi respectate în intregime așa cum au fost definite în declarațiunea d-lui Chamberlain din 10 Iulie. Ministrul de externe ține să nu adaoge niciun comentariu spre a nu slăbi efectele angajamentului primului ministru.

Lord Halifax nu-și ascunde îngrijorarea cu privire la situația internațională. Vii. toarele săptămâni sau luni pot fi hotăritoare. Pentru această eventualitate, Marea Britanie și-a definit cu precizie politica. Ea e limpede ca cristalul, spune Lord Halifax, și nu are nevoie de lămuriri suplimentare. Marea Britanie n'are scopuri agresive. Scopul politicii engleze este și astăzi îndoit: rezistența la agresiune, dacă se produce; colaborare constructivă, dacă se renunță la întrebuințarea forței. Guvernul britanic a făcut tot ce i-a fost cu putință pentru organizarea forțelor păcii și pentru înlăturarea războiului. Trebue așteptată desfășurarea evenimentelor în unire și liniște, fără exces de pesimism sau de optimism.

In momentul, în care, după primul ministru, Lord Halifax definește, la rândul său, politica externă engleză, se împlinesc 25 de ani de când Marea Britanie s'a hotărît în 4 August 1914 să-și arunce forțele în războiul mondial. Atunci nehotărîrea guvernului britanic a împiedecat intervenția engleză să aibă efectul preventiv, care ar fi oprit poate dezastrele războiului general. Astăzi, de patru luni, Marea Britanie este hotărîtă pentru o politică de intervenție continentală. Politica ei viitoare este definită cu toată precizia, pe care o îngăduie o situație internațională în neincetată prefacere. Fără a păcătui printr'un exces de optimism trebue să sperăm că formularea limpede și hotărîtă a intențiilor și obligațiilor britanice va putea încă avea, în viitorul apropiat, acel efect preventiv, pe care nu l-a avut acțiunea diplomatică engleză la începutul acestui sfert de secol, plin eri de atâtea nădejdi desamăgite și încheiat azi într-o neliniște atât de apăsătoare.

Examenele de controlori financiari au început Vineri

Vineri dimineață a început în aula Academiei de Inalte studii comerciale din Capitală, examenul pentru ocuparea posturilor vacante de controlori și ajutori de controlori din ministerul de finanțe.

La acest examen se prezintă peste 3800 de candidați, pentru 500 locuri de controlori și 75 locuri pentru ajutori de controlori.

Examenul constă dintr'o singură probă scrisă.

La examen nu s'au prezentat decât funcționari cu minimum 5 ani vechime în ministerul de finanțe.

Comisiunea examinatoare este formată din d-nii C. Procopiu, secretar general al ministerului de finanțe, președinte; Eugen Dumitrescu, directorul contribuțiunilor indirecte și Vasiliu, directorul contribuțiunilor directe ca membri.

Foc la fabrica de uleiuri „Standard" din Arad

Arad, 5 August

La fabrica de uleiuri „Standard" din calea Aurel Vlaicu, a izbucnit ieri după amiază un foc puternic.

Imediat au fost avizați pompierii cari au pornit cu toate aparatele la fața locului, începând operațiunile de stingere. Cu toată munca depusă de pompieri, acoperișul fabricei, o importantă cantitate de material și o parte din mașini, au fost distruse.

Pagubele suferite de fabrică, după primele evaluări, ar fi de aproape 200.000 lei.

Solemnitatea deschiderii cursurilor la universitatea populară „Regele Carol II" din Lipova

Vineri la ora 10 a. m., cu o deosebită solemnitate a avut loc deschiderea cursurilor Universității Populare „Regele Carol II" din Lipova.

La această solemnitate au participat peste 150 de învățători cursiști precum și reprezentanții ministerului educației naționale, și foarte mulți cetățeni din toate categoriile sociale.

Aceste cursuri se țin sub președinția „Ligii Culturale" din Banat, secțiunea Lipova.

D. Beuran, conducătorul învățătorilor și vice-președintele Ligii culturale bănățene, în linii largi arată că la Lipova de 4 ani, în fiecare vară, se adună învățătorii din toate regiunile țării, urmărind cu viu interes prelegerile ce se țin.

D. St. Vlădescu, și-a dezvoltat apoi conferința sa despre *„Asociațiunea culturală „Astra" văzută de un ziarist din Vechiul Regat"*.

Se împlinesc 78 ani de când cărturarii și fruntașii politicii noastre naționale din Ardeal și Banat au întemeiat sub președinția vrednicului slujitor al altarului și ortodoxismului *Mitropolitul Andrei Saguna* acest altar de lumină și cultură românească; conferențiarul trece apoi în revistă pe acei bravi români, cari în decursul vremurilor au contribuit în cea mai largă măsură la menținerea limbii, credinței și naționalității luptând cu bărbăție împotriva regimului maghiar care au ținut să desnaționalizeze pe frații de dincolo de Carpați.

Paginile din trecutul sbuciumat al neamului nostru au fost descrise în amănuntime până în preajma războiului iar după întregirea patrimoniului nostru național „Astra" nu și-a încetat activitatea, ci dimpotrivă ea se află astăzi organizată în 150 de despărțăminte care toate la un loc au înălțat peste 120 de așezăminte culturale, case sătești, bănci și biblioteci populare.

Asociațiunea culturală „Astra" slujește și astăzi cu sfântă și neclintită credință înaltele comandamente naționale și pe M. S. Regele Carol II.

D. Virgil Molin, deputat, președintele Uniunii Camerelor de Muncă și secretarul general al federației naționale a presei în provincie, a desvoltat o interesantă conferință despre *„Secolul publicității"*.

Consfătuirea proprietarilor de vile din Predeal

Predeal, 4 August

Azi, la ora 11 dim., s'a ținut în localul Cercului militar din stațiunea noastră, consfătuirea proprietarilor de vile din localitate, prezidată de d. rezident regal G. Alexianu.

Au luat parte numeroși proprietari, printre cari d-nii Stelian Popescu, Gigurtu, Eugen Savu, general Glatz, Alimănișteanu, prof. Strat, Mișu Constantinescu, avocat Florian-București, Ferikide, consilier la Inalta Curte de casație; Manichiu, av. G. Mihail-București, Iosif Butoi, Ion Butoi, cpt. Stoenescu, St. Coman, Albert Baer, mare proprietar; Dimon, Botez, Negoescu, preotul paroh N. Pântea, D. Constantinide și Strat, directori de școală din localitate ș. a.

D. prof. G. ALEXIANU, rezident regal al ținutului Bucegi, deschizând ședința, a arătat punctele de discuție ale consfătuirii, rezumate la: construirea școalei, construirea bisericii, problema apei, problema canalizării și problema planului de sistematizare.

D-sa a dat apoi cuvântul d-lui arhitect *Zamfiropol*, dela ținut, care a explicat planurile școalei, bisericii și întregii stațiuni, planuri care vor primi numeroase retușări și adăugiri.

Referitor la locul pe care se va construi biserica, au luat cuvântul d-nii *Stelian Popescu, Gigurtu, Savu* ș. a. 2

S'au emis două păreri: unii au fost pentru fixarea unui loc de biserică, astfel ca să domine ca înălțime și perspectivă, Predealul asigurând tot odată prin aceasta mistica și liniștea necesară acestor instituții în viața unui stat.

Alții au fost de părere ca biserica să se fixeze în inima stațiunii, aproape de interesele cetățenilor, renunțând prin aceasta la o liniște pe care nu i-o putea da, în nici un caz, sgomotul pieței și al orașului.

D. rezident regal a rămas să hotărască între cele două păreri precum și asupra locului pe care se va construi biserica.

D. col. *I. Grigoriu* a făcut un raport sumar asupra problemei apei, care în anul acesta și-a asigurat la Predeal un debit de 900 m. c. zilnic, față de cei 250 m. c. apă cât se obțineau anul trecut.

D-sa a arătat că dacă va ajuta și ținutul, s'ar putea capta apă din valea superioară a Azugei, asigurându-se un debit de 20.000 m. c. pe zi.

D. rezident regal *Alexianu* a mulțumit tuturor pentru interesul și sprijinul pe care-l dau pentru ridicarea acestei minunate stațiuni, promițând că va interveni în curând pentru definitivarea lucrărilor.

Pe ziua de 15 c. va începe construcția școalei dela Predeal, în valoare de 12 milioane lei, care va fi luată sub protecția ținutului.

CUM L-AM CUNOSCUT PE GÂRLEANU

In n-rul 31, de Sâmbătă 5 August, al revistei „Universul Literar", d. RADU GYR publică un foarte interesant articol de amintiri despre duiosul povestitor Gârleanu, sub titlu „Cum l-am cunoscut pe Emil Gârleanu".

In același număr al revistei mai colaborează d-nii: NICHIFOR CRAINIC, ANIȘOARA ODEANU, TRAIAN LALESCU, AXENTE SEVER POPOVICI, V. COPILU-CHIATRA, C. N. NEGOIȚA, G. C. NICOLESCU.

Articole, cronici, nuvele și poezii mai iscălesc d-nii: Victor Popescu, Mircea Mateescu, Camil Armanu, Romeo Alexandrescu, E. Cobzalău, George Voinescu și C. Fântâneru.

Ilustrații și desene humoristice de Voinescu.

Cereți la toate librăriile și chioșcurile din țară.

UNIVERSUL LITERAR

Actualitatea științifică

Naturaliștii pe teren.— Cântecul păsărilor și secretele lui.— In jurul inteligenței animalelor

Pentru un naturalist, visul unei nopți de vară ar fi un congres al tuturor viețuitoarelor, un congres în care fiecare să-și mărturisească secretele pe care știința nu i le-a descoperit încă. Dar pentrucă viețuitoarele pământului nu vin să-și spună secretele, naturaliștii trebuie să se străduiască să li le caute. Munca grea și nobilă și desinteresată — o muncă închinată numai cunoașterii. Intr'un secol în care timpul e bani, naturalistul stă ghemuit într'o scorbură de copac, ile și nopți întregi, ca să studieze cântecul păsărilor. Răsplata ui e să afle ceva nou.

Și află de pildă, că mai bine e jumătate din cântecele păsărilor nu sunt auzite de noi, sunt ltra-sunete, prea ascuțite ca să e prinse de urechea noastră. ână azi, cei mai buni observatori s'au înșelat. Apariția filmului sonor, cu ureltele lui de înregistrare, a dat putința cercetătorilor să înregistreze cu precizie și cântecele păsărilor. Astfel s'a descoperit că păsările cântă foarte repede, scoțând note foarte înalte, foarte ascuțite. Multe cântece care păreau formate din 3-4 note, în realitate cuprind de 4 sau de 5 ori mai multe note. Deasemeni, cântece cari păreau împărțite în perioade s'au dovedit a fi neîntrerupte dar cu pasagii neauzite de urechea noastră.

Ceeace e la fel de interesant e că multe note scoase de păsări sunt uimitor de scurte — uneori nu durează decât o sutime de secundă — iar pauzele dintre aceste note scurte sunt și ei mai mici decât o sutime de secundă. Urechea noastră, oricât de ascuțită ar fi, e un instrument prea grosolan ca să poată deosebi asemenea note scurte; nu e de mirare că până la înregistrarea pe film, și până la studiul microscopic al acestor înregistrări, nici nu am bănuit aceste particularități ale cântecului păsărilor.

Organul care produce cântecul păsărilor este syrinxul, un organ pe care îl au numai păsările și care este așezat foarte adânc în corp, la capătul de jos al traheei. Toate celelalte vertebrate produc sunete prin laringe și coardele lui vocale. Păsările au laringe dar n'au coarde vocale: ele au în schimb organul acesta special pentru cântec, syrinxul.

✱

S'a vorbit de atâtea ori de mintea animalelor, de inteligența lor. Suntem încă pe tărîm șubred. Mintea animalelor funcționează altfel decât a noastră.

O curiozitate pe care o întâlnim la orice pas în lumea animală e deosebirea între tânăr și adult, deosebire și mai aparentă la animalele domestice. Puișorii vioi, cercetători, ușor de învățat, devin găini greoaie. Mieii sunt animale vesele, gata de joacă, dar oile sunt proaste. Viteii sunt și ei vioi dar vacile sunt contemplative și lenețe. Ele se îngrozesc de o insectă care nici măcar nu le înțeapă, dar refuză uneori să se miște din fața unei motociclete zgomotoase.

Nu se poate spune că există la animale emoții cum sunt frica, furia sau răzbunarea. Dar răzbunarea nu înseamnă o acțiune bine definită, condusă de conștiință.

Animalele visează? Dorm? Da! Cele mai multe din animalele mari dorm. Calul doarme în picioare — balena doarme plutind pe suprafața mării. Somnul le e la fel de necesar ca și omului. Un câine care nu doarme 4-5 zile, moare. El poate trăi fără mâncare, dar nu fără somn.

E greu de spus încă dacă somnul există la creaturile sub nivelul păsărilor. E sigur că reptilele și peștii se odihnesc, dar nu putem spune că odihna lor e somn.

Visele animalelor sunt și ele la fel de puțin cercetate. Pisica toarce în somn. Câinele latră sau mișcă din coadă. Calul nechează și bate cu copitele. Visează desigur, dar sub nivelul câinelui și pisicii mai există oare vise? Visează epurii? Visează păsările? Nu știm.

Cunoaștem cu toții îngrijirea cu care își curăță pisica blana. Aceeași grijă o au și rațele care neobosite, își curăță până cu pană. Această grijă de curățenie pe care o au și sute de animale sălbatice, e un instinct adânc înrădăcinat, întemeiat în parte pe faptul că o perfectă curățenie e o condiție a sănătății și în parte pe avantajul pe care îl dă siguranței personale lipsa unui miros trădător.

Multe animale, chiar și broaștele, nu mănâncă decât ce au ucis ele. Cel mai murdar bivol refuză o felie de pâine din care a mușcat cel care i-o întinde. Pescărușii spală peștele murdar înainte de a-l înghiți. Unele animale au perii în jurul gurii, perii cu care curăță repede hrana pe care vor s'o înghită.

Și noi avem un asemenea instrument de toaletă pe care nu-l mai întrebuințăm, dar care a fost folosit de strămoșii noștri: degetul cel mic. Sute de ani el s'a numit auricular, tocmai pentrucă servea la curățirea cerei din urechi.

✱

Există un capitol pe care naturaliștii abia îl schițează: acela privitor la iuțeala animalelor. Legendele sunt foarte numeroase aci și adevărul trebuie căutat cu multă atenție.

Adesea e un contrast izbitor între greutatea animalului și iuțeala lui. Hipopotamul fuge de rupe pământul. Elefantul, chiar când cântărește 6 tone, poate fugi distanțe mari cu 15 km. pe oră, iar când e furios sau încolțit de vânători, chiar cu 25 km. pe oră.

Rinocerul, deși cântărește 2.000 kgr., atinge totuși iuțeala unui cal în galop.

Sunt multe controverse asupra iuțelii pe care pot s'o atingă șerpii. S'a spus că o viperă poate goni la fel de repede ca un cal, sau că șarpele cu clopoței întrece în iuțeală orice animal. In realitate, șerpii cei mai repezi abia fac 5 klm. pe oră, dar groaza ne face să-i vedem alergând de 10 ori mai repede.

Un singur șarpe pare să facă excepție: un șarpe african pe care localnicii îl numesc **mamba** și pe care l'au poreclit „umbra morții". Cei cari l'au văzut alergând ca vântul printre ramuri sau pe pământ, cred că nimic nu-i poate scăpa.

Iepurele, pe distanțe mici, poate face 1 jum. km. pe minut. Tot pe distanțe mici aceasta este și iuțeala leului.

Antilopa are reputația de a fi cel mai repede animal. Doctorul Andrews, dela Muzeul american de istorie naturală, pe când se găsea în Mongolia, a urmărit cu automobilul o turmă de antilope. La început ele au gonit cu 80 klm. pe oră. Dar când au văzut că automobilul le urmărește mereu, au început adevărata fugă. Naturalistul a împins acceleratorul mașinii la maxim, dar a trebuit să renunțe să le mai ajungă.

La fel de nesigure sunt și cunoștințele asupra duratei vieții animalelor.

Nici în povești nu se vorbește de animale sau păsări bătrâne. E natural, pentrucă cea mai mare parte dintre ele dispar de moarte violentă înainte de a fi ajuns bătrânețea. Dușmanii, bolile, vremea rea și mai ales oamenii, au grijă ca animalele sălbatice să moară în prima parte a vieții lor.

Observațiile făcute asupra animalelor captive n'au prea multă valoare, pentrucă un animal captiv duce cu totul altă viață decât un animal în libertate.

Din acest punct de vedere nici un animal n'a atras mai mult atenția decât elefantul. E privit ca un animal cu viață lungă — și pe drept cuvânt. In India s'au putut strânge dovezi despre elefanți cari au trăit 120 de ani și despre femele care au avut pui la 80 de ani. La 50 de ani, elefantul este în floarea tinereții și chiar când atinge 100 de ani nu dă nici un semn de decădere fizică.

După elefant, leii și tigrii au viața lungă. Tigrul trăește 30 de